

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18552

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98. içtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çiçek Otlar

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın "Gün ışığından daha fazla yararlanmak ve elektrik enerjisinin aydınlatmada kullanılan miktarından tasarruf etmek" talebiyle 26 Mart 2016 tarihinden itibaren saatlerin bir saat ileri alınmasıyla başlayan yaz saati uygulamasının yıl boyu sürdürülmesine karar verilmiştir. Açılan dava sonucunda Danıştay, 697 sayılı Günün Yirmi Dört Saate Taksimine Dair Kanun'da hükümete bir saatlik değişiklik yetkisi verildiği, buna rağmen Bakanlar Kurulu'nun yasaya aykırı şekilde değişikliği kalıcı hale getirdiğini belirterek yürütmeyi durdurmuştur. Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararına rağmen, 23 Ekim 2017 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile yaz saati uygulaması tekrar uzatılmış ve 2 Ekim 2018 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla kalıcı hale getirilmiştir.

AKP Hükümeti, kalıcı yaz saati uygulamasının İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından hazırlanan "Yaz Saati Uygulaması (YSU) Güneş Işınımı, Güneşlenme Süresi ve Elektrik Tüketim Verilerine Bağlı Olarak Analizi ve Modellemesi" raporuna dayandığını ifade etmektedir. Raporun hazırlanma sürecinde ilgili demokratik kitle örgütleri ile işbirliği yapılmamış ve rapor şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılmamıştır. Bu uygulamayla Orta Doğu ülkeleriyle Türkiye arasındaki saat farkı neredeyse ortadan kalkarken, Avrupa ülkeleriyle saat farkı 2 saate çıkmıştır. Bu durum ekonomik alanda pek çok soruna neden olmuştur.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) yaz saati uygulamasının kalıcılaştırılması ile ilgili yaptığı açıklamada uygulamada geçerli kılınan GMT+3 saat diliminin kışın sabah saatlerinde aydınlatma ihtiyacı doğuracak olması nedeniyle uygun olmadığını, üreticiler ve dağıtım şirketlerinin büyük kar elde ettiğini belirterek; boşa enerji tüketiminin önüne geçmek, cari açık üzerinde olumsuz etkiye sahip olan enerji yükünü artırmamak, hem de elektrik faturalarının kabarmasını önlemek için yapılan yanıltıcı geri dönüşmeli çağrısı yapmıştır. EMO resmi verileri, uygulama döneminde tüketimin azalmadığını, puant değer düşürülmediğini, elektrik fiyatlarında bir ucuzlamanın olmadığını ortaya koymaktadır. 2016 yılında 277,2 milyar kilovatsaat de elektrik tüketilmiştir. Bir önceki yıl tüketilen 265,7 milyar kilovatsaate göre yüzde 4,3 artışa denk gelmektedir.

Sabit saat uygulaması en fazla sabahın karanlığında okula giden öğrencileri, öğretmenleri ve işe gitmek zorunda olan emekçileri mağdur etmekte, resmi verilere göre iddia edildiği gibi enerji tasarrufu ve iş verimliliğini de sağlamamaktadır.

Yapılan araştırmalara göre özellikle büyük şehirlerde, yaz saati uygulaması nedeniyle kişilerde fizyolojik ve psikolojik birçok olumsuzluklar ve halk sağlığı sorunları yaşanmaktadır. Sabahın karanlığında okula giden çocuklarda D vitamini eksikliği, motivasyon bozukluğu, uyku problemleri, depresyon ve ruhsal sorunlarda artış meydana gelmektedir. Toplumun yaşamı olumsuz etkileyen kalıcı yaz saati uygulaması ile ilgili Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Taner Demirer basına yaptığı açıklamada; kalıcı yaz saati uygulamasının biyolojik ritmi bozarak DNA tamir mekanizmasını etkilediğini, Türkiye'de kanser vakalarının artışıındaki en önemli neden olduğunu, 5-6 yıl önce 160 bin olan vaka sayısının şimdi yılda 250 bin vakaya yükseldiğini ifade etmiştir.

Bu bağlamda;

- 1-Bakanlığınız verilerine göre kalıcı yaz saati uygulaması enerji tasarrufu sağlamakta mıdır? Uygulamanın enerji tasarrufu sağladığı iddiasının dayanağı nedir?
- 2-Uygulamanın başladığı 2016-2024 yılları arasında ne kadar elektrik enerjisi kullanılmıştır? Bu kullanım miktarının üretim ve dağıtım şirketlerine ne kadar getirisi olmuştur?
- 3-Kalıcı yaz saati uygulamasının halk sağlığı üzerine olumsuz etkileri ve özellikle kalıcı yaz saati ile kanser vakalarındaki artış arasındaki ilişkinin belirlenmesi için Sağlık Bakanlığı ile yaptığınız bir çalışma var mıdır?
- 4-Öğrencilerin motivasyonunu bozan, okul başarılarını etkileyen ve sağlık sorunlarına neden olan yaz saati uygulamasının olumsuzlukları üzerine Milli Eğitim Bakanlığı ile yaptığınız bir çalışma var mıdır?
- 5-Kalıcı yaz saati uygulamasına dayanak teşkil eden “Yaz Saati Uygulaması (YSU) Güneş Işınımı, Güneşlenme Süresi ve Elektrik Tüketim Verilerine Bağlı Olarak Analizi ve Modellemesi” raporunun bilimsel temelden yoksun olduğu iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır? Bu raporun verileri kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 6-Kalıcı yaz saati uygulamasının Türkiye ekonomisine etkileri üzerine yapılmış bir çalışma var mıdır? Bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlardan bilgi alınmakta mıdır?

7-Kalıcı yaz saati uygulamasının yanlışlarını gösteren demokratik kitle örgütlerinin, meslek odalarının uyarıları neden dikkate alınmamaktadır?

8-Enerji tasarrufu yerine israfa yol açan, halk sağlığı ve can güvenliği dahil pek çok soruna neden olan kalıcı yaz saati uygulamasından neden vazgeçmiyorsunuz?

9-Kalıcı yaz saati uygulamasında yaşanan olumsuzlukları çözmek için yaptığınız bir çalışma var mıdır?

10-Türkiye'nin coğrafi konumuna ve sosyal yapısına uygun kış ve yaz saati uygulamasına geçmek için çalışma yapacak mısınız?